GAZETA KRAKOWSKA

Nro 20.

Z KRAKOWA DNIA 10. MARCA 1816 Roku W NIEDZIELĘ

Z Warszawy d. 2 Marca.

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego &c. &c. &c.

Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Chcąc nadać wzrost kraiowemu Górnictwu i przyprowadzić rozliczne w Królestwie Polskiem kopalnie wszelkich kruszcow i rzeczy kopalnych do takiego stanu, aby przez rozszerzenie dawnych, odkrycie nowych, oraz przez doskonalsze sposoby ich wydobywania i wyrabiania stawały się co raz pożytecznieyszemi dla kraiu, i obudziły przemysł osób prywatnych do szukania korzyści z górnictwa, na przełożenie Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych, po wysłuchaniu zdania Rady Stanu w ogólnem zgromadzeniu, postanowiliśmy i stanowiemy:

§. 1. Dla bliższego zawiadywania i zatrudniania się na mieyscu wszystkiemi górniczemi przedmiotami, ustanawia się Główna Dyrekcya Górnicza w Kielcach, iako w mieyscu środkowem teraźnieyszych znakomitszych kopalni.

Głównym iey obowiązkiem będzie mieć szczególny dozor nad wszystkiemi bądź w ziemi, bądź nad ziemią znayduiącemi się kruszcami, robotami, budowlami, składami i funduszami górniczemi.

Do niey należy, usuwać wszelkie mieyscowe przeszkody, ułatwiać środki ku nowym odkryciom potrzebne, dawne kopalnie rozszerzać, i wszystko przedsiębrać, co doskonalenie górnictwa w całym kraiu, i płynące z niego pożytki pomnażać może. — W tym względzie starać się będzie, aby przy zyskowney reprodukcyi kruszcow i innych rzeczy kopalnych za pomocą górnictwa dobytych nie upadało także rolnictwo w okolicach kopalni, hut i fabryk, a oprocz zatrudnień górniczych, aby tamże handel i przemysł podniosły się. — Nayszczególniey zatrudni się Dyrekcya gornicza, żeby wszelkie kruszce i rzeczy kopalne z ziemi, iako pierwiastkowe materyały wydobyte, podlegały przetwarzaniu na sprzęty, narzędzia i rozmaite rzeczy naypowszechniey w kraiu do użytku ludzi potrzebne.

§. 2. Dyrekcya Główna składać się

będzie: z Dyrektora Górnictwa, z Nadzorcy Okręgow górniczych, z Nadzorcy Machin i Budowli, z Nadzorcy Ekonomicznego dóbr narodowych na fundusz dla górnictwa wyznaczonych, i Syndyka przestrzegaiącego praw i urządzeń górniczych, który razem będzie Sekretarzem główney Dyrekcyi.

§. 3. W tey Dyrekcyi z głosem doradczym, iako Assesorowie, zasiadać będą: Kruszcomiernik (Mark-Scheyder) Probierz głowny, Rewizor rachunkowy, kassyer głowny i razem Magazynier, Kontroler kassy i razem Pisarz magazynowy, protokolista okręgowy, który przytem rysownikiem bydź powinien.

§. 4. Archiwista będący przytem tłumaczem, Registrator, będący oraz pierwszym kancellistą, i Expedytor będący razem drugim Kancellistą, składaią kancellaryą główney Dyrekcyi górniczey, która nadto do posługi będzie miała dwooh posługaczow pieszych, i trzeciego, który konno służyć ma.

§. 5. Cała przestrzeń kopalni i hut dzieli się na górnicze dozorstwa, których teraz ustanawia się pięć, a te są następuiace: 1) Miedzianogorskie Dozorstwo, 2) Olkusko-Siewierskie, 3) Suchedniowskie, 4) Samsonowskie, 5) Pankowskie (ieżeli na ostatnie dozorstwo górnicze zaydzie zezwolenie Nayiaśnieyszego Pana.

§. 6. Dozorstwo składa się z Dozorcy, z Szychtmaystra i Zawiadowcow (Verwalter) nad rożnemi hutami przełożonych.

§. 7. Dyrekcya górnicza zostawać będzie pod ogólnym dozorem Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych, a szczególnem zwierzchnictwem Członka kieruiącego Wydziałem górniczym, który przestrzega, aby wszyscy urzędnicy i officyaliści do górnictwa należący ściśle swoich obowiązkow pilnowali, i podług przepisow i urządzeń postępowali. — Do kieruiącego górnictwem należy co rok raz przynaymniey zwiedzać przestrzeń kopalni i hut, i obieżdżać górnicze dozorstwa.

§. 8. Główna Dyrekcya górnicza w Kielcach ma bezpośrednie zwierzchnictwo nad wszystkiemi górniczemi dozorstwami, i czuwa na mieyscu nad wykonywaniem wszystkich robot górniczych i hutnych.

§. 9. Jak w Główney Dyrekcyi, tak i w dozorstwach gorniczych, dla odbywania iednostaynie czynności urzędowych, maią bywać posiedzenia, na których stanowić się będzie większością głosow, a w przypadku ich rowności prezyduiący rzecz rozwiąże.

§. 10. Jeśliby większość głosow wypadła przeciw zdaniu Dyrektora górnictwa, w takim przypadku Członki Dyrekcyi i Dyrektor, prześlą natychmiast do zawiaduiącego krajowem górnictwem swoie zdania, wraz ściągaiącemi się do nich powodami.

§. 11. Osoby, na wyrażone paragrafem 2gim ninieyszego wyroku urzędy, składaiące Dyrekcyą górniczą w Kielcach, będą mianowane przez Króla, na podanie Kommissyi Rządowey spraw wewnętrznych. Osoby zaś na wyszczególnione urzędy w §. 3cim, na przedstawienie Dyrekcyi górniczey, Kommissya Rządowa spraw wewnętrznych mianuie Kancellaryą i Zawiadowcow (Verwalter) hut Dyrektor ustanawia.

§. 12. Skoro główna Dyrekcya górnicza urządzoną będzie, zatrudni się natychmiast uformowaniem korpusu górnikow.

§. 13 Pod bokiem Dyrekcyi gorniczey

będzie założona szkoła górnicza praktyczna, w celu kształcenia do kopalni urzędników i officyalistow. Plan takowey szkoły przez Kommissyą Rządową spraw wewnętrznych, łącznie z Kommissyą Rządową wyznań religiynych i oświecenia, wypracowanym będzie.

§ 14 Aby osady górnicze i fabryki przestrzeni kopalń zakładać się maiące, żadney pszeszkody w swoich początkach i dalszym wzroście niedoznawały, cała takowa przestrzeń górnicza będzie wolną od wszelkich stanowisk i przechodow woyska, a osoby zupełnie górnictwu oddane, uwalniaią się od wszelkiej powinności woyskowey służby.

§ 15. Wszelkie urządzenia górnicze dotąd używane, zachowuią się tymczasowie z warunkiem, iż w żadnym przypadku prawom własności prywatney szkodzić niemogą. Kommissya Rządowa spraw wewnętrznych zatrudni się zebraniem i ułożeniem księgi praw górniczych, cały kray obowiązywać maiących, i poda ią do potwierdzenia Rządowi.

§ 16 Na fundusz górnictwa w Królestwie Polskiem, wyznaczamy dochody z dóbr Kielce, Iłza, Bodzęcin, Suchedniow, Samsonów, Sławków, Bobrowniki, Sulików, które wyłączamy pod dozoru Władzy zarządzaiącey dobrami narodowemi; od dnia 1go Lipca r. b. przeydą te dobra pod dozor zawiadowczy Kommissyi Rządowey spraw wewnętrznych, która ie stosownie do potrzeb i podniesienia górnictwa, bez zniszczenia w nich iednak rolnictwa urządzi.

§ 17. Kommissya Rządowa spraw wewnętrznych ułoży organizacyą, obeymuiącą dokładnie obowiązki i zatrudnienia do Dyrekcyi lub dozorstw górniczych należące, i przepisze potrzebną ordynacyą porządnego czynności odbywania.

§ 18. Wykonanie ninieyszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma bydź pomieszczone, Kommissyom Rządowym spraw wewnętrznych, oraz przychodów i skarbu, w czem do którey należy poruczamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady administracyyney dnia 20go Lutego roku 1816.

(Podpisano) *Zaiączek.*
Radzca Sekr: Stanu, Jenerał Brygady.
(Podpisano) *Kossecki.*
Minister Spraw Wew: i Policyi.
(Podpisano) *T. Mostowski.*
Zgodno z oryginałem:
Radzca Sekr: Stanu, Jenerał Brygady.
(Podpisano) *Kossecki.*
Za zgodność.
A. Korski, Sekr: Jen:

Kommissya Rządowa Przychodow i *Skarbu.*

W celu zapobieżenia szkodzie, którą prywatne osoby przez fałszywe wyobrażenie wartości wewnętrzney pieniędzy Pruskich ponosićby mogły, donosi, iż wielorakie doświadczenie i proby na teyże monecie Mennicy Warszawskiey zrobione dostatecznie przekonały, iż wspomnione monety są wybite na stopę następuiącą:

a) Stare talary Pruskie z iedney grzywny srebra czystego z popiersiem w mundurze - - 86 zł. 4 1/2 gr.
b) Także dwuzłotowki czyli (8 gute Groschen-Stück) - 86 zł. 14 gr.
c) Także złotowki czyli (4 g. Groschen-Stück - - - - 88 do 89 zł.
d) Nowe talary Pruskie z popiersiem bez

munduru - - - 85 zł. 6 gr.
e) Także dwuzłotowki - 85 zł. 5 gr.
f) Także złotowki - - 86 zł. 6 gr.

Stosownie więc do tey wartości wewnętrzney musiało nastąpić ocenienie kassowe tych gatunkow w skutek wyroku Nayiaśnieyszego Pana z dnia 1 Grudnia 1815, któren artykułem 3 wszelkie monety zagraniczne iako materyał ocenić, i do ceny zakupu srebra po 84 złote za grzywnę srebra czystego zastosować zaleca. — Co zaś się tycze monety byłego Xięstwa Warszawskiego, która iako pieniądz kraiowy w całkowitey wartości nominalney w kursie kassowym zachowaną została, ta iest wybita:

a) Talary po 85 zł. z iedney grzywny srebra czystego.
b) Dwuzłotowki po 86 zł. 15 gr.
c) Złotowki po 87 zł.

W Warszawie d. 29 Lutego 1816 r.

Minister Prezyduiący
(podp.) *Matuszewicz.*
Sekretarz Jeneralny
(podp.) *Kruszyński.*
Za zgodność *Szubski*, Sek.

Z Peterzburga d. 29 Styeznia d. b.

Wczoray d. 28 b. m. obchodziliśmy dzień narodzin W. Xięcia Michała, oraz dzień imienin i uroczystego zaręczenia W. Xiężney Anny Pawłowny z Królewiczem Następcą tronu Niderlandzkiego. Zrana ozitey zgromadzili się do zimowego pałacu członki Nayświętszego Synodu, wyższe duchowieństwo, znakomitsze płci oboiey osoby, officerowie gwardyi i woyska, oraz wszyscy do dworu wstęp maiący. Członki i Rady Państwa zgromadzili się do kościoła, i Ministrowie cudzoziemscy tamże wprowadzeni byli przed przybyciem Nayiaśnieyszey familii dla znaydowania się na obrzędzie zaręczyn. U drzwi kościelnych Nayiaśnieysi Cesarstwo spotkani byli przez Członkow Synodu i duchowieństwo znakomitsze, z krzyżem i wodą święconą. Cesarzowa Maryia Federowna wprowadziła W. Xiężnę Annę Pawłownę i Królewicza Xięcia Następcę Niderlandskiego na przygotowane w pośrodku kościoła wynieśleysze mieysce, czerwonym axamitem ze złotym haftem pokryte. Przededrzwiami ołtarza, carskie zwanemi, na przygotowanym pulpicie leżała Ewanieliia i krzyż, a pierścienie zaręczne na ołtarzu na złotych tacach, skąd przynieśli ie dla W. Xiężney, Kapelan Cesarza, a dla Królewicza, W. Kapelan. Przenaywielebnieyszy metropolita Ambroży przyiął od rzeczonych osob pierścienie, przy zwyczayney modlitwie włożył na ręce W. Xiężney Anny, i Królewicza Niderlandskiego. Wtedy Nayiaśnieysza Cesarzowa Maryia zbliżyła się ku nim, i zamieniła pierścienie. Tu z dział twierdzy wystrzelono 5 razy. Odprawiły się szczególne modły za W. Xiężnę Annę, i zaręczonego iey oblubieńca Następcę Niderlandskiego Wilhelma. Po obrzędach kościelnych, nowozaręczeni złożyli podziękowanie Nayiaśnieyszym Cesarzowi i Cesarzowym Jeymościom. Wszystkie potem osoby Nayiaśnieyszey familii składały im powinszowania. Biskupi z duchowieństwem odprawili z przyklęknieniem dziękczynne modły za nowo zaręczonych. Wśrod prożby o długie lata, 31 razy słyszeć się dały wystrzały działowe. U drzwi sali tronowey Cesarzowi i Cesarzowym Jeymościom składali powinszowania Ministrowie cudzoziemscy, a w sali Orderow znakomitsze oboiey płci osoby. — Dla osob

pierwszych trzech klass dany był obiad w wielkiey sali marmurowey. Naprzeciw Cesarstwa Jchmość siedzieli członki Synodu i wyższe duchowieństwo; po prawey stronie Nayiaśnieyszey familii, Damy Stanu, i dalsze pierwszych trzech klas Damy; po lewey stronie Członki Rady Państwa, i dalsze pierwszych trzech klas osoby, podług stopnia. Muzyka instrumentalna przygrywała do stołu, którey towarzyszył chor śpiewaków nadwornych. Trąby, kotły, wystrzały działowe obwieszczały spełnianie toastow zdrowia, a mianowicie: Nayiaśnieyszych Cesarstwa Jchmość, wystrzałami 31 razy; W. Xiężney Anny i zaręczonego iey oblubieńca 31 razy; całey Nayiaśnieyszey rodziny 31 razy; Duchowieństwa, i wszystkich wiernych poddanych 31 razy. Kubki podawali: Cesarstwu Jchmość Wielki Podczasy: Nowozaręczonym, pełniący obowiązki Marszałka dworu Cesarzowey Jeymości Hrabia Moden; Wielkim Xiążętom i wielkim Xiężnom Szambelani; Xiążętom cudzoziemskim także Szambelani. Wieczorem o szostey ziechali się do pałacu zimowego znakomitsze oboiey płci osoby, Ministrowie cudzoziemscy i inne do dworu wstęp maiące, dla znaydowania się na balu w sali orderu S. Jerzego. Przez cały dzień odgłos dzwonow wszystkich kościołow napełniał stolicę, a wieczorem obie twierdze i całe miasto były oświecone.

Z Paryża d. 20 Lutego.

D. 18 b. m. był nadzwyczayny ziazd w pałacu Tuilleries wysokich osób, pomiędzy któremi znaydowali się Królewicz Paweł Wirtemberski, Xże Kondeusz, wszyscy wielcy urzędnicy, ministrowie, zagraniczni posłowie, Xże Talleyrand, Marszałkowie Macdonald, Mortier, Wiktor, &c.

Poseł W. Xcia Badeńskiego przy dworze tuteyszym, Baron Ferette miał wczoray u Króla wstępną audyencyą.

Mowią, iż Król nasz przystąpił do związku świętego. Dał on nowy dowod swey dobroczynności, posławszy każdemu z 12tu plebanow Paryzkich po 1000 fr. dla rozdania pomiędzy ubogich.

Posągi Ludwika XIII, XIV, XV. i Henryka IV. maią bydź kosztem Królewskim na dawnych swoich mieyscach, z białego marmuru wystawione. Dwanaście w całey postawie posągow Bayarda, Duguesclina, Tiurena, Kondeusza, Suger, Richelieu, Sully, Kolberta, Tourville, Duguay-Trouin, Duquesne i Suffren zdobić maią most Ludwika XVI. — W kościele S. Magdaleny wystawione bydź maią pomniki Ludwika XVI. Królowey Maryi Antoniny, Ludwika XVII. i Xiężny Elżbiety, a w kościele zamku Vincennes Xcia Enghien. —— U byłego członka konwencyi Courtois znalazły się niektóre listy Królowey Maryi Antoniny, które maią bydź drukowane, tudzież włosy, między innemi Ludwika XVII. (iey syna) i testament.

Izba Deputowanych zamyśla prosić Króla, aby niezwłoczył swey koronacyi.

Pisma tuteysze umieszczaią teraz odpowiedź Króla na adress izby Deputowanych względem obchodu rocznicy śmierci Ludwika XVI. " Pragnę (miał Król odpowiedzieć) własną ręką wyrznąć na miedzi wasz adress. Izba zdaie się czuć położenie, w iakiem znaydowaliśmy się. Podobało się Opatrzności złożyć tę izbę z

nayczystszych żywiołow."

Pomiędzy 25 kardynałami, których Oyciec S. mianował, ieden tylko znayduie się zakonnik, reszta świeccy Xięża.

W więzieniach Paryzkich znayduie się teraz przeszło 4500 osób, pomiędzy któremi około 1500 za polityczne przestępstwa.

P. Emery, lekarz Bonapartego na wyspie Elbie, aresztowany w wsi Lins pod Lyonem, zaprowadzony został do Besanson. — Z Lud, w departamencie Sarty, donoszą, iż pochwycono 14 rozboynikow i w więzieniu Mans osadzono, którzy nazywali sępami Bonapartego.

Dopomożenie do ucieczki Lavaletta naymnieyszem iest przestępstwem, które 3 uwięzionym Anglikom zarzucaią; szukaią w ich papierach śladu ważnieyszey zbrodni, to iest należenia do spisku; lecz to sprawa ich dopiero wyiaśni.

Pierwsza legiia narodowey gwardyi Paryzkiey darowała Królowi 19,896 fr.

Pretensye Anglii do Francyi wynoszą przeszło 80 mil. fr.

Sufragan Dubliński i biskup Korku, którzy od Irlandskich Katolikow wysłanemi byli do Rzymu, przybyli w tych dniach powracaiąc do oyczyzny do Paryża.

Wielu officerow należących do głownego Angielskiego sztabu opuścili d. 18 z rana Paryż i udali się do Cambray.

P. Boze odmalował dawniey bardzo podobnie Ludwika XVI. Za to iż nieoddał tego wizerunku więziony był w czasie rewolucyi przez 11 miesięcy. Potem oddał go Królowi i odebrał zato od obu izb podziękowanie.

Oyciec S. chce iednakowe zasady przepisać dla Katolikow w kraiach protestanckich.

Prussacy umacniaią bardzo podług pism naszych Luxemburg.

Röderer i Boulay de la Meurth nie znayduią się pomiędzy osobami, które na śmierć Ludwika XVI. głosowały.

Pod tytułem *Sauve le Roi* wyszła tu nowa pieśń narodowa, która bardzo się podoba.

Fouché na audyencyi pożegnania otrzymał od Króla Saskiego tabakierę brylantami wysadzaną.

Z Londynu d. 20 Lutego.

Ostatnie listy z Brighton nie czynią nadziei, ażeby Xże Rejent przed końcem b. m. do Londynu powrocił.

Austryaccy Arcy Xiążęta Jan i Ludwik udali się w sobotę do admiralicyi, gdzie pierwszy Lord pokazał im telegraf, kancelaryą i wszystko co do niego należy.

Lord Kainnaird kazał wydrukować list do Hr. Liwerpool, w którem wyrażone są okoliczności nakazanego mu z Paryża wyiazdu. Dołączył on do niego niektóre uwagi, z których okazuie się, iż nie bezprzyczyny obwiniano go, że nie sprzyiał Królowi Francuzkiemu, iego familii i tamteyszemu rządowi.

Xże Leopold Sasko-Koburski iest w Londynie d. 24 oczekiwany. Zaraz po iego przybyciu ma bydź zaslubienie z nim Xiężny Karoliny parlamentowi oznaymione, a zaślubienie w Marcu nastąpić, chociaż mowione, iż przed 1 Maia nie nastąpi.

Listy z Hiszpanii donoszą, iż uwięzieni za wolność Hiszpanie w przeież-

dzie do Ceuty i innych mieysc, wszędzie w miastach, przez które iadą, bywaią od ludu mimo naysurowszych zakazów ich straży z nayżywszemi uboiewaniami przyymowanemi.

D. 9 za pomyślnym wiatrem odpłynęły z Portsmutu do Chin okręty Królewskie Alcest i Lira, i wschodniey kompanii Jen. Hewett. Angielski ambassador, Lord Amherst, płynący na tych okrętach, niema mieć, iak mowią, innego zlecenia, iak tylko powinszować Cesarzowi Chińskiemu wstąpienia na tron i szczęśliwie ukończonego przeciw niemu spisku, iako też zapewnienia o spokoyności graniczących z nim Xiążąt Indyyskich. List z powinszowaniem znayduie się w prześliczney złotey puszcze, wartaiącey 4000 f. szt. na którey znayduie się brylantami wysadzany wizerunek Xcia Rejenta. Okręty płyną do Kantonu, a ztamtąd na żołte morze, z którego Ambassador na ląd wysiędzie. W Kantonie przyłączy się do poselstwa P. Staunton, który był już z' Lordem Makartney w Chinach. W podroży tey zabawią blisko lat dwa i spodziewaią się otrzymać pozwolenie widzenia wielkiego muru. Wshodnio - indyyska kompania ponosi koszta tego poselstwa, które do 150,000 f: szt. podaią.

Kongressowi Amerykańskiemu podany został proiekt do utworzenia banku naredowego; początkowo ma on mieć 35 mill dolarow kapitału, lecz z czasem może go kongress do 50 mill. pomnożyć. — Francuzki Jenerał Clauzel przybył do Nowegoiorku.

Galiota przybyła z Kuby do Jamaiki przywiozła wiadomość, iż woyska Króla Hiszpańskiego opanowały Kartagenę. Gazeta Bostońska zawiera następuiące doniesienia do Wicekróla Nowey Hiszpanii:

Z Atarigo del Rigo d. 6 Listop.

" W tey chwili, Mci Panie, odebrałem od Pułkownika Don Manuel de la Concha przyiemną wiadomość, iż woysko Morilla zupełnie pobite i on sam z innym hersztem, z wszystką bronią, artyleryą, ammunicyą i znaczną zdobyczą poymany został. Liczba zabitych i poymanych iest bardzo wielka. Chwalebne to i ważne zwycięztwo, które odniesione zostało przez środki, które poprzedniczo umowiłem, iako też przez waleczność woysk, którémi mąm honor dowodzić, i przez odwagę, z iaką wszystkie niebezpieczeństwa pokonało, będzie iak się spodziewam przez N. Króla wspaniale wynagrodzone. Szczególniey zalecam Porucznika Carasso, który poczwarę Morillo w bezpiecznem osadził mieyscu. Boże zachoway, &c.

Eugenio de Villa Sano. "

Jak się zdaie Kartagena została dopiero d. 6 Grudnia przez buntownikow opuszczoną, gdy mieszkańcy oświadczyli, iż dalsza obrona byłaby daremną.

Wczorayszé spory w wyższey izbie trwały aż do godziny w pół do trzeciey dziś z rana. Lord Liwerpool wniosł adress podziękowania Xciu Rejentowi za udzielenie zawartych traktatow, w którym wyrażonem było, iż wyższa izba uznaie główny traktat za dobry i pochwala środki, przez które dotychczasowa szczęśliwość i wielkość Anglii iest utrzymana, i nadany iey iest pokoy na zasadach zaręczaiących iego trwałość i

na zawsze umarzaiący walkę przeciw rewolucyynem zasadom. — Lord Grenville w długiey mowie chwalił dzielne środki, przez które woyna ukończoną została; cieszył się iż pomyślność ich przewyższyła iego i przyiacioł iego nadzieie, z przywrócenia prawego rządu we Francyi, z obalenia przez bitwę pod Waterloo obmierzłey tyranii woyskowey, z zniszczenia rewolucyynych zasad i zwrócenią dzieł kunsztu właścicięlom. Lubo z tych wszystkich względow zezwalał na adress, dodał iednak, iż główny cel naszych usiłowań nie iest ieszcze dopięty. " Narod (rzekł) cieszy się dotąd tylko zawieszeniem krokow nieprzyiacielskich, ale nie używa ieszcze dobrodzieystw pokoiu, gdy utrzymywać musi ogromną siłę woyskową, która nie zgadza się poniekąd tak z ogólnym interessem Francyi i stałego lądu iako też naszem. „ Naganiał utrzymywanie nadal tak znaczney liczby woyska, tak ze względu na wydatki, iako i na konstytucyą, zwłaszcza iż część iego obce Mocarstwo utrzymywać musi, i zakończył mowę stosownym do tego przedmiotu do adressu dodatkiem, który Lordowie Lansdowne, Buckingham i Holland popierali. Nakoniec adress bez żadnego dodatku, tak iak był przez Lorda Liwerpool podany, został większością 204 przeciw 40 głosow przyięty.

W niższey izbie Lord Castlereagh wniosł podobnyż adress, nad ktorym spory na wniosek P. Tierney do dnia dzisieyszego odłożone zostały. Z 2 godzinney mowy Lorda Castlereagh w tym przedmiocie mianey kładziemy tu następuiące wyiątki:

" Cała Europa należała do ostatniey woyny, wyiąwszy Szwecyą dla oszczędności, Portugaliią dla odległości, a Hiszpaniią dla etykiety, iż nie była traktatem d. 25 Marca obiętą. Angliia wyznaczyła 8 a wypłaciła aktualnie 6 mill. f. szt. posiłkowych pieniędzy. Pomyślność woyny była olbrzymiemi usiłowaniami zapewniona, chociażby nawet bitwa pod Waterloo była przegraną. Cała potęga Francyi przez dwa Mocarstwa pobitą została. Wellington i Blucher zwyciężyli Bonapartego i w 14 dni potem stanęli w Paryżu i około Paryża. 1,140,000 ludzi stanęło na ziemi Francuzkiey, a 100,000 Austryakow, 150,000 Rossyanow w Niemczech i 70,000 Hiszpanow stało na swoiey granicy w odwodzie. Głownym celem było zniszczyć przez pokoy woyskowy jakobinism we Francyi. Woyskowa przewaga wszędzie musi się zmnieyszyć. Francya obowiązała się 28 mill. f. szt. na utrzymanie 150,000 obcego we Francyi stoiącego woyska zapłacić, tak iż do 5 lat ma do 80 mill f. szt. wypłacić. Gdy obce woyska przez lat 5 postoią we Francyi, świat zostanie bezwątpienia uratowany, &c.

Z Bruxelli d. 22 Lutego.

D. 16 b. m. uderzył piorun w piękny kościoł w Chatelet i w 3 godzinach cały spalił. W Lowanium d. 15 w wieczor tak były okropne grzmoty, iż okna się trzęsły.

Mą także bydź pułk Niderlandskich ulanow utworzony.

Z Leodyum ustąpili iuż Prussacy.

Angielski kommissoryat i część głównego sztabu, ktore w Antwerpii stały, przybyły tu d. 18 rownie iak 37 pułk piechoty Angielskiey. Udaią się do Walencienny, ktora iest środkowym punktem administracyi woyska Angielskiego, ktore liczy 30,000 ludzi między ktorem 6000 jazdy.

DODATEK
DO Nro 20.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 10 MARCA 1816 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Madrytu d. 4 Lutego.

Xżę Idel Parque czyni przygotowania do wyiazdu na swoie poselstwo do Paryża.

Mowią, iż skazany na 8 letnie więzienie do Ceuty były Minister Valleio za podanie Królowi potwarczego rapportu, prosił Króla aby mógł się przed sądem uniewinnic, na co miał J. K. Mość zezwolić.

Słychać tu, iż do Ameryki posłaną zostanie nowa wyprawa, nad którą mieć ma dowodztwo Jenerał Abisbal. Stoiące w Andaluzyi pułki odebrać miały rozkaz do wsiadania na okręty. — W Andaluzyi, Nawarze i Galicyi ieszcze zawsze uwiiaią się kupy łotrow.

Z Düsseldorfu d. 17 Lutego.

Marszałek Soult przeiechał dziś z swoim synem przez miasto nasze. Był on majorem Jenerałem w woysku Bonapartego podczas bitwy pod Waterloo. Teraz stosownie do ustawy przebaczenia musiał opuścić oyczyznę, i szukać zagranicą przytułku. Zamyśla on tymczasowo bawić w Barmen przy Elberfeld u rodzicow żony swoiey.

Z Wircburga d. 19 Lutego.

Gdy Salcburg Austryi ustąpiony zostanie, pochlebiaią tu sobie mieszkańcy, iż Królewicz następca tronu Bawarskiego, który powrocił iuż z Medyolanu do Monachium, na przyszłość mieszkać tu będzie. Aszaffenburg podobnąż czyni sobie nadzieię.

Od brzegow Menu d. 21 Lutego.

Mowią, iż umowa między Austryą i Bawaryą d. 7 b. m. w Medyolanie podpisaną została. W 6 tygodni po iey zatwierdzeniu maią bydź Salcburg, Inn i Hausrukviertel Austryi oddane. Zachodzą iednak ieszcze niektóre trudności do załatwienia; wynagrodzenie Bawaryi ma bydź w Frankforcie układane.

Elektorsko-Heskie stany trudnić się, iak słychać, maią ułożeniem konstytucyi.

Bawiący od 2 lat w Frankforcie komendant Pruski, Kapitan Zomborski, który przez swoią rzetelność i ludzkość na powszechny zasłużył szacunek, wyiechał teraz z tego miasta.

Deputowani od Hamburga udaiący się o pretensye tego miasta do rządu

Francuzkiego, przeiechali przez Frankfort.

Z Frankfortu d. 21 Lutego.

Za kilka dni oczekiwany tu iest Minister Bawarski, Hr. Bechberg. Ponieważ rzecz względem zamiany kraiow między Austryą i Bawaryą nie iest ieszcze zupełnie ukończona, będą tu zatem układy daley ciągnione. Słychać, iż Bawarya naywięcey przy tem obstaie, aby kraie, które ma w wynagrodzeniu otrzymać, łączyły się z dawnieyszemi iey prowincyami. Mowią zatem o ustąpieniu Mergentheimu, Konstancyi, &c. a Baden ma bydź na lewym brzegu Renu wynagrodzony. Minister W. Xcia Badeńskiego, Baron Berkheim poiechał do Medyolanu.

W tey chwili wyszło tu z druku pierwsze pismo o seymie związku Niemieckiego za zezwoleniem Ces. Austryackiego posła.

W. Xże Badeński rozkazał posłowi swo.emu w Frankorcie podać Ces. Austryackiemu Ministrowi przy seymie Niemieckim, Hr. Buol-Schauenstein, oświadczenie, iż przystępuie do zawartego w Wiedniu d. 8 Czerwca r. z. aktu związku Niemieckiego.

Do okolic naszych przybyło z południowey Francyi wiele protestanckich (familiy, które osiąść chcą w Niemczech iako fabrykanci.

Rozmaite. wiadomości.

W Frankforcie wyszło teraz w dwoch arkuszach pismo pod tytułem *Nowy Prorok*, w którem opisane są wszystkie marzenia Müllera. Treść iego iest następuiąca:

" Nazywam się Jan Adam Müller, urodziłem się w Meckesheim, teraz iestem włościanem we wsi Melsbach przy Heidelbergu, mam 46 lat, iestem religii Ewangelicko-reformowaney, żonaty i mam teraz 5 dzieci. Byłem pochrześciańsku i w Boiaźni Boskiey wychowany w 13 ieszcze roku życia mego przeczytałem całe Pismo S. ponieważ każde z nas dzieci musiało z rozkazu oyca w zimowych wieczorach i co święto przeczytać dla familii po 2 rozdziały Pisma S. W 19 roku znaydowałem się w polu, gdy mi dano znać, że moy oyciec, który prawie rok chorował, umarł. Pośpieszełem iak tylko mogłem nayprędzey do domu, i zastałem ludzi ubieraiących iuż umarłego; odepchnąłem wszystkich, rzuciłem się na mego oyca, ruszałem nim i prosiłem usilnie Boga, żeby mu przynaymniey lat 4 żyć ieszcze dozwolił. Na to otwarł moy oyciec oczy i życie weszło znowu w iego członki. Pytałem go się co czynił? Na to odpowiedział mi, iż był w dobrem mieyscu, ale więcey nic o tem nie mowił. Oyciec moy żył ieszcze zupełne 4 lata. Po iego śmierci poszedłem do siostry mey matki za parobka w służbę, gdzie 8 lat służyłem, potem ożeniłem się i co niedziela pilnie Pismo S. czytałem. Pierwsze z moich ziawień miałem w nocy nowego roku z 1804 na 1805. Duch który mi się pokazał, powiedział mi: w tym roku wybuchnie woyna między Francyą i Austryą, i ieśli ostatnie Mocarstwo pokoiu nie zrobi, tedy wiele utraci. W roku 1816 takież miałem ziawienie. i przepowiedziana mi była woyna między Prussami i Francyą. W roku 1807 pokazał mi się starzec w świetney bardzo postawie, którego rysy twarze łatwe do poznania były, i rozkazał mi udać się iak nayprędzey do Cesarza Rossyyskiego i Kró'a Pruskiego. Nie wiedziałem w cale gdzie te kraie leżą i po

co tam iśdź, i powiedziałem to duchowi, który mi odpowiedział: że Bóg poda mi w usta co mam mowić, poczem zniknął.

Nazaiutrz pytałem się mey żony, czy da sobie radę, gdy się od niey na pół roku oddalę, na co ona rzekła, iż nie potrafi dać sobie rady, zwłaszcza dla małych dzieci, i ia postanowiłem nie oddalać się i zostawić rzeczy w swoim stanie. Siodmey nocy pokazał mi się znowu duch i zawołał na mnie, iż ieżeli nie poydę, wszystka krew na mnie spadnie i za wszystko moie ręce będą odpowiedzialnemi. Tu pomyślałem sobie, iż koniecznie iśdź potrzeba; gdy chciałem, się Marca doczekać, nie miałem nigdzie spokoyności i co bądź robiłem doznawałem tęsknoty. Powiedziałem to moiey żonie, która kazała mi iśdź w imie Boskie Uprosiwszy innego włościanina aby wczasie moiey niebytności miał staranie o moiey żonie i dzieciach, wziąłem kukiołkę, kawałek mięsa i 24 graycarow pieniędzy. pożegnałem się ze łzami z moią żoną i ufny w Bogu puściłem się w daleką tę drogę.

Przyszedłszy do Prenzlau, gdzie stali Francuzi, pytano mnie się o paszport, a że nie miałem go, zaprowadzono mnie iako podeyrzanego do komendanta, ale przecię uwolniono. W Stolpe pochwycony zostałem przez Prussakow iako szpieg, i po długich naradzeniach, tu i owdzie włoczeniach do Piławy zaprowadzony. Ucierpiałem wiele; ale wiedząc że mi nawet włos zgłowy nie spadnie, byłem zawsze dobrey myśli. W Piławie byłem badany i na statku do Królewca odesłany, dokąd poprzedziły mnie moie zeznania. W Królewcu dostałem się do domu Jen. Rüchel, u którego znaydował się Blücher i mnostwo innych jenerałow, którzy mnie otoczyli. Gdy ieszcze w zeznaniach moich w Piławie opisałem ten dom i iego ogrod, zadziwili się wszyscy i byłem na nowo badany. Opowiedziałem okoliczności moiego poselstwa, i że muszę z Królem i Cesarzem mowić, gdzie usłysza to, czego im powiedzieć nie mogę, tylko Królowi, przyczem iednak mogą bydź obecnemi. Tego ieszcze wieczora zostałem przed Królową stawiony, i pozostałem aż do przybycia Króla w domu Jen. Rüchel, gdzie miałem z rozkazu Królowey stół, 4 złp. na dzień i zatrudnienie. Gdy Król przybył, który bawił w Heiligenbeil, byłem przed nim stawiony. Miał on iuż podane sobie wszystkie moie zeznania; Pismo S. leżało na stole, i ia musiałem Królowi wszystkie wskazane rozdziały wytłomaczyć. Przepowiedziałem mu więc, że Francya na 4 części podzieloną zostanie, że Francuzi na północy zginą, i że Prussy tak wielkiemi będą iak ieszcze nie były, i naywiernieyszych będą miały poddanych. ~~Król rzekł~~ do mnie, iż nie prowadzi woyny, a zatem to nie może się zprawdzić, na co ia mu odpowiedziałem, niechay czyni co chce, to iednak nastąpić musi.

Blisko rok bawiłem w Memlu i okolicach, naypierwey przy Jen. Rüchel, a gdy ten oddalił się z służby, przy Jen. Knobloch. Wczasie tym byłem do wielu znakomitych domow wzywany, w których musiałem Pismo S. wykładać. Podczas bawienia mego w Memlu miałem ieszcze wiele ziawień, które mi iasno przyszłość przepowiadały. I tak pokazało mi się zgromadzenie ludow, wielki ogień na wschodzie od Memlu (pożar Moskwy) i wiele podobnych wróżb. Z Jen. Knobloch, któremu przed 8 tygodniami tę podroż przepowiedziałem, co on zapisał, i ani o dzień niechybiłem, poiechałem do Królewca. Tam zastałem WW. Xiążęta Rossyyskie z Wielkim ich Marszałkiem, któremu wszystko poprzednicze musiałem opowiedzieć. Tymczasem tęsknota moia do domu coraz bardziey wzrastała, i iak tylko otrzymałem paszport na bezpłatną pocztę, udałem się zaraz w drogę po pół-

tóra roczniem od domu oddaleniu. Króla Pruskiego odwiedziłem w Heidelbergu, gdzie długo zemną rozmawiał, a ia mu winszowałem, iż wszystko się iuż spełniło, co mu dawniey w Królewcu przepowiedziałem. Przed wybuchnieniem ostatniey woyny pokazały mi się we śnie dwie bitwy; iedna przed Bruxellą, druga między Alzacyą i Lotaryngiią, lecz ta miała bydź daleko okropnieyszą i krwawszą niżeli pierwsza. D. 13 Czerwca powiedziałem to adjutantowi Xcia Blüchera i opisałem mu dokładnie mieysce pierwszey bitwy, chociaż nigdy w tey okolicy nie byłem. Ale że bitwa zaczęła się iuż d. 15, zapoźno zatem przybył posłaniec z przepowiedzeniem pomyślnego iey ukończenia.)

Oto są odpowiedzi na listy przez Müllera do N. Króla Pruskiego pisane własną ręką Króla podpisane:

1) N. Król Pruski uwiadomia Jana Ad. Müllera, iż odebrał iego pod d. 8 b. m. podania, w których dobry iego zamiar uznaię. — W Memlu d. 8 Stycznia 1815.

Fryderyk Wilhelm.

2) Poważam religiyny sens, który J A. Müller w swoim zbudowaniu w Piśmie. S. znayduie, i oddaię sprawiedliwość wynurzonem w iego poddaniu pod d. 12 b. m. dobrem uczuciom. —— W Wiedniu d. 29 Marca 1815.

Fryderyk Wilhelm.

3.) Janowi Ad. Müllerowi oświadczam za powinszowanie pod d. 4 b. m. moie podziękowanie. — W Paryżu d. 15 Sierpnia 1815.

Fryderyk Wilhelm.

Droga pozostałych w Francyi woysk Prusk.ch pod Jen. Ziethen, których główna kwatera w Sedanie, będzie na przyszłość do kraiow swoich przez Luxemburg, Trewir, Koblenc, Weilburg, Giesen, &c

DONIESIENIA.

Senat Rządzący Wolnego, Niepodległego, i ściśle neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu, Uwiadomia Publiczność iż gdy uskuteczniona w dniu 4 m. i r. b. licytacya zadzierżawienia poboru konsumpcyynego Miasta Chrzanowa połączonego z tymże samym poborem Nowey Gory, dla wiadomych sobie przyczyn zatwierdzona nie została, przeto powtorny termin teyże licytacyi na dzień 12 b. m. o godzinie 9tey rano ogłasza się, która nie iuż w Chrzanowie, lecz w Krakowie Biórze W. Prezydenta Municypalności w dniu iak wyżey odbędzie się. W Krakowie d. 5 Marca 1816.

Wodzicki, Prezes. S.

Mieroszewski, Sek. Jen. Senatu.

Dom do sprzedania pod Nrem 201 na Kleparzu przy ulicy Lubicz w Krakowie Z ogrodem w którym drzewek rodzących Sztuk 202 różnego Gatunku. w Srodku Ogrodu. Studnia do zlewania Jnspektow i okien kilka szklanych Spiklirz, piwnica murowana, staienka mała. Cały wkoło oparkaniony ze wszystkiemi wygodami wkoło Dworku lipami wysadzany. Cały nowo pobity w tym roku. Zupełnie nie podpada reperacyi, a chcący go nabydź ma się z głosić do Macieia Jakubowskiego, Doktora na Grodzkiey ulicy trzecia kamienica przy kościele S. Piotra.

Wieś Pękowice, w Okręgu Handlownego i wolnego Miasta Krakowa trzy ćwierci mile od Krakowa położona pod Parafiią Zielonki, w gruncie naylepszym, i łąkami dostatecznemi, budynkami dobremi, z znacznemi czynszami, i znacznym gotowym prowentem, ta wieś iest na przeday. Ktoby sobie nabydź takowey wsi życzył, niechay w prost uda się do Kaliny wielkiey do właściciela, a tam o szacunkowey summie tey wsi dowie się.

Dnia siedemnastego Marca r. b. po południu 30 Cetnarów flusu Mydlaskiego w kopalni pierwszey wsi Dąbrowy pod Jaworznem, tudzież 180 Cetnarów wagi Berlińskiey Cynku obcego niesmelcowanego w kopalni Jaworzna naywięcey daiącemu za gotową srebrną monetę sprzedane zostaną. — Oczem chęć licytowania maiący uwiadomiaią się. — Dan w Dąbrowy pod Jaworznem d. 1go Marca 1816 r.

Jan Kanty Kowalski, K. T. C. P. I. D. K.